

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 57/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát [REDAKČNÝ ZNAČENIE] [REDAKČNÝ ZNAČENIE] vedené pod sp. zn. Rvp 15600/2015 a sp. zn. Rvp 15601/2015, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 217/2014 a sp. zn. 1 S 216/2014 z 10. septembra 2015, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKČNÝ ZNAČENIE], vedené pod sp. zn. Rvp 15600/2015 a sp. zn. Rvp 15601/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 15600/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKČNÝ ZNAČENIE], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 1. decembra 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedené pod sp. zn. Rvp 15600/2015 a sp. zn. Rvp 15601/2015, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 S 217/2014 (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 15600/2015) a sp. zn. 1 S 216/2014 (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 15601/2015) z 10. septembra 2015 (spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z príloh k nej priložených vyplýva, že Daňový úrad Bratislava (ďalej len „daňový úrad“) rozhodnutiami č. 9103309/5/1471101/2014 a č. 9103309/5/1471546/2014 z 11. apríla 2014 (spolu ďalej len „rozhodnutia daňového úradu z 11. apríla 2014“) sťažovateľke ako žiadateľke o registráciu pre daň z pridanej hodnoty určil v každom z označených rozhodnutí zábezpeku na daň z pridanej hodnoty v sume 340 000 € na obdobie 12 mesiacov a zároveň jej uložil povinnosť zložiť túto zábezpeku formou uloženia peňažných prostriedkov na účet daňového úradu alebo bankovou zárukou poskytnutou bankou bez výhrad.

Proti rozhodnutiam daňového úradu z 11. apríla 2014 sťažovateľka podala odvolania *„elektronickými prostriedkami dňa 30. 04. 2014 na e-mail porušovateľa*

- v elektronickej forme

- s doplnením podania v listinnej forme poštou doručenou porušovateľovi dňa 02. 05. 2014. Následne Daňový úrad oznámil advokátovi sťažovateľa, že odvolanie odmieta, pretože hoci bolo v zákonnej lehote v jeho dispozícii, nebolo podané do elektronickej

podateľne podľa § 14 a tento formálny nedostatok podania podľa neho nemožno žiadnym spôsobom zhojiť ako tomu je v ostatných konaniach pred orgánmi verejnej moci.“.

Kedže daňový úrad bol po podaní odvolaní proti jeho rozhodnutiam z 11. apríla 2014 nečinný, sťažovateľka napadla jeho nečinnosť žalobami proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktoré boli krajskému súdu doručené 10. októbra 2014. Napadnutými uzneseniami krajský súd žaloby sťažovateľky zamietol.

Sťažovateľka tvrdí, že krajský súd sa v napadnutých uzneseniach „žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa, ktoré uviedol v žalobe, len zopakoval argumentáciu daňového úradu bez toho, aby názory účastníkov kriticky porovnal a posúdil, prečo považuje za správnu argumentáciu daňového úradu, ku ktorej sa priklonil a čo je na argumentácii sťažovateľa nesprávne. Najzávažnejšie na tom je, že rovnaké argumenty daňový úrad opakuje od začiatku prípadu a nikdy nebol schopný reagovať na argumenty sťažovateľa, preto tento požiadal súd o rozhodnutie medzi argumentmi a podanie výkladu. Ten sa však zachoval ako keby žaloba ani neexistovala.“.

Z uvedených dôvodov je sťažovateľka toho názoru, že napadnuté uznesenia krajského súdu sú arbitrárne. S prihliadnutím na oznámenia daňového úradu zo 14. mája 2014, že svoje prvostupňové rozhodnutia považuje za konečné a právoplatné, je „vážne obmedzené ústavné právo sťažovateľa na spravodlivý proces v časti práva domáhať sa preskúmania prvoinštančného rozhodnutia a vôbec práva na spravodlivosť, ktorá je týmto odmietnutá. Kedže porušovateľ zamietol žalobu vecne v zhode s názorom Daňového úradu, rovnako porušil právo sťažovateľa na spravodlivý proces v časti dodržiavania zásady dvojinštančnosti. Argumenty k tomu, prečo Daňový úrad nemal byť nečinný o odvolaní, a teda prečo porušovateľ nemal rozhodnúť ako rozhodol boli uvedené v žalobe. Kedže na ne nikto neodpovedal, navrhujeme, aby ich posúdil ďalší orgán verejnej moci v rade posudzujúcich porušenie ústavných práv t. j. Ústavný súd.“.

Sťažovateľka v sťažnostiach osobitne vo vzťahu k § 14 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého reštriktívny výklad je podľa jej názoru príčinou celého sporu, zdôrazňuje, že *„nechráni žiadne ústavné právo. Je len vyjadrením práva štátu na efektívnu správu financií t. j. na šetrenie nákladov na komunikácii a času pri vybavení podania. Bez ohľadu na akékoľvek ďalšie argumenty k tejto povinnosti podľa sťažovateľa platí, že jej výkon nemôže obmedziť ústavné práva, keďže majú vyššiu právnu silu a chránia vyššie spoločenské hodnoty.“*

K namietanému porušeniu základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy sťažovateľka uvádza, že *„ďalším z dôsledkov nečinnosti daňového úradu je hrozba likvidácie sťažovateľa, keďže v dôsledku nečinnosti daňového úradu prebiehajú exekúcie na majetok sťažovateľa na takmer 2 milióny EUR... Z uvedeného je zrejmé, že jedným z dôsledkov odmietnutia žaloby sťažovateľa porušovateľom je aj porušenie práva na podnikanie, keďže v dôsledku prebiehajúcich exekúcií tu je reálna hrozba likvidácie sťažovateľa.“*

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažností na ďalšie konanie rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, napadnuté uznesenia krajského súdu zruší, veci vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a zároveň prizná sťažovateľke úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažností sťažovateľky je tvrdenie, že napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými boli jej žaloby smerujúce proti nečinnosti daňového úradu súvisiacej s „odmietnutím“ jej odvolaní proti rozhodnutiam daňového úradu z 11. apríla 2014 zamietnuté, došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.1 K spojeniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže ústavný súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka namieta na porovnateľnom skutkovom a právnom základe porušenie svojich základných práv zaručených čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu. V sťažnostiach sťažovateľka zhodne argumentuje, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v jeho časti garantujúcej dvojinštančnosť konania, teda v časti práva domáhať sa preskúmania rozhodnutia prvostupňového orgánu, čím jej zároveň odňal možnosť konať pred súdom. Sťažovateľka v tejto súvislosti zhodne namieta, že otázka ústavnosti procesných pravidiel doručovania a ich výklad zo strany príslušných orgánov štátnej správy v oblasti daní a poplatkov v súlade s daňovým poriadkom je jedna z najdôležitejších otázok daňového konania. Súčasne sťažovateľka v oboch sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie ňou označených práv zaručených ústavou a dohovorom, zrušil napadnuté rozhodnutia krajského súdu a veci vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd so zreteľom na právnu a skutkovú súvislosť sťažností rozhodol o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína (prípustných) možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je ústavný súd prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05), a preto nemá v zásade ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri

rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ich pred takými zásahmi do ich práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Ústavný súd rovnako v rámci svojej judikatúry už vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je predovšetkým umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa „právo na súd“, to znamená právo začať konanie na súde v „občianskoprávných veciach“ ako jeden z jeho aspektov. K nemu pristupujú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu, zloženie súdu a vedenie procesu. Kvalita procesu zahrnutá v práve na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru je zabezpečovaná zárukami procesného a inštitucionálneho charakteru (III. ÚS 136/03).

Podľa sťažovateľky daňový úrad postupoval vo veciach ňou podaných odvolaní proti rozhodnutiam daňového úradu z 11. apríla 2014, uplatňujúc reštriktívny výklad príslušných ustanovení daňového poriadku [§ 14 ods. 1 písm. c)], ktorým jej v konečnom dôsledku odňal možnosť preskúmania týchto rozhodnutí odvolacím správny orgánom. Krajský súd, ktorý žaloby sťažovateľky vo veci nečinnosti daňového úradu zamietol ako nedôvodné, porušil podľa jej tvrdenia ňou označené práva podľa ústavy a dohovoru a v konečnom dôsledku sám porušil aj zásadu dvojinštančnosti.

V napadnutých uzneseniach krajského súdu sa predovšetkým uvádza:

„Podľa ust. § 14 daňového poriadku majú povinnosť doručovať podania finančnej správe elektronickými prostriedkami tieto daňové subjekty

a) daňový subjekt, ktorý je platiteľom DPH

- b) daňový poradca za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní*
- c) advokát za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní*
- d) zástupca neuvedený v písmenách a), c) za daňový subjekt, ktorý je platiteľom DPH, ktorého zastupuje pri správe daní.*

Podľa § 13 ods. 5 citovaného zákona, podanie urobené elektronickými prostriedkami sa podáva prostredníctvom elektronickej podateľne podľa § 33 ods. 2 alebo prostredníctvom elektronickej podateľne ústredného portálu verejnej správy a musí byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom (§ 2 písm. y) a § 4 zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) osoby, ktorá ho podáva. Ak daňový subjekt chce doručovať správcovi dane písomnosti elektronickými prostriedkami, ktoré nebudú podpísané zaručeným elektronickým podpisom, oznámi správcovi dane údaje potrebné na doručovanie na tlačive podľa vzoru uverejneného na webovom sídle finančného riaditeľstva a uzavrie so správcom dane písomnú dohodu o elektronickom doručovaní. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania elektronického podania a spôsob preukazovania doručenia.

Podľa § 13 ods. 7 zákona č. 563/2009 Z. z., na podanie urobené elektronickými prostriedkami sa primerane vzťahuje § 33. Takéto podanie sa považuje za doručené dňom jeho prijatia do elektronickej podateľne, o čom sa zašle potvrdenie do elektronickej osobnej schránky daňového subjektu.

Podľa § 33 ods. 2 citovaného zákona, elektronická podateľňa, ktorú prevádzkuje finančné riaditeľstvo je spoločná pre finančnú správu.

Podľa zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva, elektronicкую adresu elektronickej podateľne zverejňuje finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle, ako aj na webovom sídle ústredného portálu verejnej správy.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že zákon o správe daní č. 563/2009 Z. z. v ustanovení § 13 ods. 5 upravil doručovanie podania elektronickými prostriedkami prostredníctvom elektronickej podateľne. Podanie musí byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom osoby, ktorá ho podáva alebo daňový subjekt uzavrie so správcom dane písomnú dohodu o elektronickom doručovaní. Povinnosť doručovať podania elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 daňového poriadku vyplýva subjektom

ustanoveným vo vyššie citovanom ustanovení § 14 daňového poriadku. Pokiaľ má daňový subjekt povinnosť doručovať podania elektronickými prostriedkami, podanie urobené v listinnej podobe nezakladá právne účinky a správca na takého podania neprihliada.

Na základe vyššie uvedených skutočností Krajský súd v Bratislave konštatoval, že v danom prípade nie je možné potvrdiť navrhovateľom tvrdenú nečinnosť v zmysle ust. § 250t ods. 1 O. s. p.

Inštitút konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy upravený v štvrtej hlave piatej časti O. s. p. je určený na ochranu fyzickej alebo právnickej osoby pokiaľ orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom. Základným predpokladom na to, aby súd mohol návrh prejednať a v prípade, že je dôvodný mu vyhovieť, je to, aby skutočne išlo o nečinnosť orgánu verejnej správy.

Ako vyplynulo z vyššie citovaných skutočností v danom prípade, podľa názoru súdu, nie je možné hovoriť o nečinnosti žalovaného orgánu štátnej správy, nakoľko v danom prípade sa jedná o situáciu, keď navrhovateľ nepodal odvolanie riadne a včas zákonom predpísaným spôsobom. Z tohto dôvodu odporca navrhovateľovi oznámil v zmysle ust. § 13, § 14 daňového poriadku, že jeho odvolanie považuje za nepodané z dôvodu, že tento nedodrжал povinnosť v súlade s ust. § 14 ods. 1... daňového poriadku a nedoručil predmetné odvolanie prostredníctvom elektronických prostriedkov v súlade so zákonom účinným od 01. 01. 2014.

Na základe vyššie uvedených skutočností Krajský súd v Bratislave konštatoval, že v danom prípade nie je zo strany navrhovateľa preukázaná tvrdená bezdôvodná nečinnosť odporcu. Z tohto dôvodu návrh zamietol.“

Ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľky obsiahnutou v sťažnostiach považuje za potrebné pripomenúť podstatu a účel konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorú možno vyvodiť predovšetkým z § 250t ods. 1 prvej vety OSP. Podstata a účel tohto konania spočíva v možnosti účastníkov konania pred orgánom verejnej moci domáhať sa prostredníctvom žaloby odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy (žalovaného ústavu), ktorý vo veci nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom. Úloha všeobecného súdu v tomto konaní spočíva v povinnosti preskúmať na základe

žaloby, či je dotknutý orgán verejnej správy (žalovaný ústav) v napadnutom konaní skutočne nečinný, resp. či nekoná bez vážneho, t. j. právne relevantného a akceptovateľného dôvodu, a na tomto základe rozhodnúť buď tak, že dotknutému orgánu verejnej správy uznesením uloží, aby v primeranej lehote vo veci rozhodol, alebo ak dospeje k záveru, že žaloba je nedôvodná alebo nepripustná, žalobu uznesením zamietne (IV. ÚS 389/2011).

Kľúčovou, a teda právne aj skutkovo relevantnou otázkou v predmetných konaniach, na ktorú bol krajský súd povinný jasne a presvedčivo odpovedať, bola otázka, či je (bol) daňový úrad v tomto konaní skutočne nečinný, resp. či nekoná bez vážneho, t. j. právne relevantného a akceptovateľného dôvodu. V okolnostiach danej veci išlo o zodpovedanie otázky, či v konaniach pred orgánom verejnej správy konal tento orgán v súlade s právnymi predpismi, keď podania sťažovateľky smerujúce proti rozhodnutiam daňového úradu z 11. apríla 2014 považoval za „nepodané“.

Ústavný súd v súvislosti s namietanou nedostatočnosťou a neúplnosťou odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu zotrváva na svojej konštantnej judikatúre, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010, rovnako aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B).

Ako vyplýva z citovaných častí napadnutých uznesení, krajský súd dospel podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom k záveru, že vo veciach sťažovateľky nešlo, ako to ona v žalobách tvrdila, o nečinnosť orgánu verejnej správy, keďže sťažovateľka odvolania proti rozhodnutiam daňového úradu z 11. apríla 2014 nepodala riadne a včas zákonom predpísaným spôsobom, aplikujúc pritom jasne a zrozumiteľne ustanovenia daňového poriadku (§ 13 ods. 5 a § 14 ods. 1).

Z odôvodnenia sťažnosťami napadnutých uznesení krajského súdu podľa názoru ústavného súdu preto jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré krajský súd zamietol žaloby sťažovateľky v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy. O odmietnutí spravodlivosti zo strany všeobecného súdu nemožno hovoriť v prípade, že všeobecný súd nepovažuje za nečinnosť orgánu verejnej správy jeho odmietnutie konať o odvolaní účastníka konania vzhľadom na skutočnosť porušenia povinností zo strany účastníka tohto konania postupovať v súlade s podmienkami ustanovenými v zákone (§ 13 ods. 5 v spojení s § 14 ods. 1 daňového poriadku). Odmietnutie spravodlivosti si totiž nevyhnutne vyžaduje konanie orgánu verejnej moci bez zákonného dôvodu (orgán verejnej moci sa bez zákonného dôvodu rozhodne, že právnu ochranu subjektu domáhajúcemu sa takejto ochrany neposkytne; k tomu pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 31/2013 z 31. marca 2014).

Podľa názoru ústavného súdu výklad krajského súdu uvedený v napadnutých rozhodnutiach nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neopodstatnenosti, preto ho možno považovať za ústavne konformný.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že krajský súd sa v danom prípade ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal námietkami sťažovateľky, posúdenie ktorých bolo relevantné na rozhodnutie o veci, a závery obsiahnuté v jeho napadnutých uzneseniach sú dostatočne odôvodnené, pričom ústavný súd nezistil ani to, že by závery, ku ktorým krajský súd dospel, boli svojvoľné. Výklad príslušných zákonných ustanovení bol nepochybne v právomoci krajského súdu, ktorý nemožno považovať za taký, ktorý by zjavne vybočoval z rámca interpretovaných právnych noriem. Podľa názoru ústavného súdu

si krajský súd primeraným a pritom ústavne akceptovateľným spôsobom splnil úlohu vyplývajúcu mu z ustanovení štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku označenej nadpisom „Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy“, keďže na základe žalôb sťažovateľky preskúmal, či je žalovaný správny orgán v predmetných konaniach skutočne nečinný, resp. či nekoná bez vážneho, t. j. právne relevantného a akceptovateľného dôvodu, a na základe toho napadnutými uzneseniami rozhodol. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Vzhľadom na to ústavný súd uzavrel, že námietky sťažovateľky nesignalizujú také pochybenie krajského súdu, ktoré by umožnilo ústavnému súdu po prijatí sťažností vo vzťahu k napadnutým uzneseniam krajského súdu dospieť k záveru, že nimi došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené tie časti sťažností sťažovateľky, ktoré smerovali proti napadnutým uzneseniam krajského súdu z dôvodu namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami krajského súdu

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Sťažovateľka namietané porušenie svojho základného práva podnikat' a vykonávať inú zárobkovú činnosť, ku ktorému podľa nej malo dôjsť odmietnutím orgánu verejnej správy zaoberať sa ňou podanými odvolaniami proti rozhodnutiam daňového úradu z 11. apríla 2014, ktorým jej okrem iného bola určená zábezpeka na daň z pridanej hodnoty v sume 340 000 € na obdobie 12 mesiacov a zároveň jej bola uložená povinnosť zložiť túto

zábezpeku formou bližšie špecifikovanou v samotných rozhodnutiach, keďže podľa jej názoru týmto spôsobom a z dôvodu prebiehajúcich exekúcií jej reálne hrozí likvidácia.

Zo sťažností zjavne vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy v spojení, resp. ako dôsledok namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd nedospel k záveru, že by napadnutými uzneseniami krajského súdu mohli byť porušené práva sťažovateľky procesnoprávneho charakteru, a tým spôsobom aj spochybnená ústavná udržateľnosť rozhodnutí daňového úradu z 11. apríla 2014, neprichádza do úvahy ani možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto aj v tejto časti odmietol sťažnosti pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností v celom rozsahu bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v petite jej sťažností.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2016